

Юрій Іванович Липа народився 5 травня 1900 року в Одесі. Його батько, Іван Львович Липа, був неординарною постаттю: лікар і письменник, організатор і автор програми «Братства тарасівців», згодом комісар Одеси від Центральної Ради, член Керівничого комітету міста (1917 р.), лікарський інспектор Одеси, член Директорії УНР, міністр культів та один із авторів проекту першої Конституції УНР (1918 р.), міністр здоров'я уряду УНР та голова президії Ради Республіки на вигнанні (1921 р.). Родинна атмосфера відіграла неабияку роль у формуванні світогляду юнака. Друзями і частими гостями родини були М. Кошубинський, О. Маковей, Г. Хоткевич, Б. Грінченко, В. Самійленко, О. Олесь та інші діячі й письменники з усієї України.

Початкову освіту майбутній письменник здобув у гімназії №4 міста Одеси. Згодом вступив на юридичний факультет Новоросійського (Одеського) університету. Наприкінці 1917 року Юрій Липа вступає до лав організованої полковником І. Луценком та підполковником В. Змієнком Гайдамацької дивізії, у її перший пластунський курінь; бере участь у грудневих 1917 року та січневих 1918 року боях із більшовицькими заколотниками на вулицях Одеси. В останніх числах 1918 року Юрій разом із батьком подається до Києва, а згодом через Вінницю, Кам'янець-Подільський, Станіслав, Львів – на еміграцію до Гарнова (Польща).

У 1922 році Ю. Липа вступає на медичний факультет Познанського університету. У цей же час продовжує займатись літературною і громадсько-політичною роботою. Скінчивши навчання в університеті, розпочав стажування у Данцигу.

У 1928 році Юрій Липа пройшов однорічний курс навчання у Школі військових підхорунжих польської армії, після чого в 1929 році закінчив Вищу школу політичних наук при Варшавському університеті.

Переїхавши до Варшави, розпочав власну медичну практику, став натхненником і організатором літературної групи «ТАНК». Велика віра у вищу ідею України, її традиції, духовні сили, роль у Європі, праця над власним стилем, боротьба з провінційністю, малоросійським шароварництвом і сльозливою ліричністю – ось основні гасла і принципи, за якими жив і творив молодий поет. Довосні роки Юрія наповнені також і великою, плідною працею як у царині медицини, так і в областях історії, філософії, геополітики.

У 1940 році Ю. Липа разом із провідними діячами української еміграції створює у Варшаві Український Чорноморський Інститут – науково-дослідну установу вивчення і прогнозування політичних та економічних проблем, що постануть перед Україною після здобуття незалежності.

Постать Ю. Липи була настільки значущою, що в 1943 році гітлерівці, продовжуючи загравати з національними патріотичними силами, привезли його до Берліна. І там один із керманців рейху запропонував очолити маріонетковий уряд України. Юрій відмовився. І, на диво, залишився живим. У травні 1943 року Юрій Липа одержує категоричний ультиматум від польської Армії Крайової з вимогою негайно покинути Польщу. Він повертається в Україну. Його книги з'являлися на полицях яворівської книгарні і не залежувалися. Від осені 1943 до літа 1944 вітрину цієї книгарні прикрашала його праця «Розподіл Росії». Напередодні вступу червоних військ Ю. Липі ще раз запропонували емігрувати. Він відмовився.

19 серпня 1944 року Юрія Липу забрали співробітники НКВД і вивезли у невідомому напрямі. 22 серпня 1944 року тіло Юрія Липи, заборане у сміття, було знайдене селянами поблизу села Шутового. Тіло було поколоте багнетами, руки і голова потрошені колбами рушниць, кастровано власними хірургічними інструментами. Вночі з пересторогами – за християнським звичаєм, лише без дзвонів – люди поховали Юрія на цвинтарі села Бунова.

Юрій Липа... Йому судилося не лише прославити Україну, але й увічнити своє ім'я у пантеоні найвизначніших ідеологів та теоретиків українського державотворення. Багатогранний талант філософа історії, політолога, письменника й лікаря, як і вся творча спадщина Юрія Липи, і по сьогодні вражають своєю актуальністю в контексті реалій сучасного життя і потребують глибокого осмислення.

Горь Львович Дітчук, викладач кафедри географії та методики її навчання

Михайло Васильович Потокій, кандидат географічних наук, доцент кафедри географії та методики її навчання

**Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
Географічний факультет
Кафедра географії та методики її навчання
Наукова бібліотека
Тернопільський відділ Українського географічного товариства**

Є всі фізичні дані для того, щоб по світі
англьо-саксонським, римським,
германським повстав світ четвертої великої
раси в Європі, понтійської, української раси.

Юрій Липа

Кожний повинен працювати для
України так, як уміє найкраще!

Юрій Липа

Геополітична вісь «Південь–Північ», як
вісь українських земель, проявлялась як у
князій, так і козацькій добі.

Юрій Липа

ЮРІЙ ЛИПА – АВТОР УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНОМОРСЬКОЇ ГЕОПОЛІТИЧНОЇ ДОКТРИНИ

**Програма студентської конференції,
присвяченої 115-річчю з дня народження
видатного українського політолога, геополітика, письменника,
поета, публіциста, громадського діяча, лікаря**

7 травня 2015 року

Будучина – у Бога. В Тебе – тільки труд
Виснажний, безустанний і відданий.
Пророцтв не жди. Не вір. Ото життя твоє:
Як моря даль, – розгорнена праця
І – Божий зір над тим.
І раптом – буря,
Що кине хвилі в берег той, що треба.
Не знаєм більш нічого. Чуєш?
Жди і молись.
Юрій Липа.

Тернопіль 2015 рік

	ВІТАЛЬНЕ СЛОВО Андрій Васильович КУЗИШИН – кандидат географічних наук, декан географічного факультету, доцент кафедри географії України та туризму	
Юрій Липа у молоді роки	Мирослав Якович СИВИЙ – доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри географії та методики її навчання	Юрій Липа у 1930-х роках
	Ігор Львович ДІТЧУК – голова Тернопільського відділу Українського географічного товариства, викладач кафедри географії та методики її навчання	
«Українська трилогія» Ю. Липи	Зіновія Йосипівна ПРИК – завідувач читальними залами наукової бібліотеки	Обкладинка праці «Призначення України»
	Ольга Іванівна ШАНАЙДА – провідний бібліотекар наукової бібліотеки	
Збірник праць про Юрія Липу	ВСТУПНЕ СЛОВО Михайло Васильович ПОТОКІЙ – кандидат географічних наук, доцент кафедри географії та методики її навчання	«Твори» Юрія Липи
	ДОПОВІДІ Тетяна Літковець, Марія-Тереза Мотика, Ольга Форись (студентки 22 групи). Життєвий шлях Юрія Липи.	
Праця «Козаки в Московії»		Праця «Розподіл Росії»

	Наталія Полянська, Тетяна Метельська, Мар'яна Панькевич, Наталія Тулай (студентки 22 групи). Одеський період у житті Юрія Липи. Становлення Ю. Липи як літератора.	
Юрій Липа	Назарій Жмелюк, Мар'яна Куриляк, Наталія Паславська, Вікторія Сапуга (студенти 22 групи). Становлення Ю. Липи як політолога й геополітика. Праця «Розподіл Росії».	Юрій Липа у 1940-х роках
	Василь Бочаров, Роксолана Кав'як, Тетяна Карач, Ірина Пташник (студентки 21 групи). Реалізація геополітичних положень Ю. Липи. Праця «Призначення України».	
Обкладинка праці Юрія Липи	Мар'яна Базан, Наталія Ісевич (студентки 21 групи), Наталія Ратинська (студентка 22 групи). Місце України у сучасних геополітичних та геостратегічних концепціях.	Обкладинка праці Юрія Липи
	Аліна Петрушка, Оксана Савка, Анастасія Федючок (студентки 22 групи). Вшанування пам'яті Ю. Липи.	Меморіальна дошка Юрієві Липі в селі Бунові на будівлі школи
Меморіальна дошка Івану та Юрію Липам в Одесі	ОБГОВОРЕННЯ ДОПОВІДЕЙ, ВИСТУПИ СТУДЕНТІВ І ВИКЛАДАЧІВ.	
	ПЕРЕГЛЯД ЕКСПОЗИЦІЇ НАУКОВОЇ БІБЛОТЕКИ, ПРИСВЯЧЕНОЇ 115-й РІЧНИЦІ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ЮРІЯ ЛИПИ	Пам'ятник Ю. Липі в селі Іваники Яворівського р-ну Львівської області
Могила Юрія Липи		